

„LINGVISTICKÉ ODPOLEDNE“ NA KATEDŘE OBEČNÉ LINGVISTIKY

JINDŘIŠKA SVOBODOVÁ

Tradiční sérii workshopů pořádaných pod tímto názvem na katedře Obecné lingvistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci rozšířili její členové 30. 5. 2017 o sympozium věnované životnímu jubileu jednoho z našich nejvýznamnějších jazykovědců, obecného lingvisty a autora originálně pojatých gramatických popisů češtiny, prof. PhDr. Jana Kořenského, DrSc. Je příznačné, že oslavy narozenin tohoto iniciátora rozsáhlého teoretického výzkumu pražského lingvistického strukturalismu, metodologa lingvistického výzkumu a autora koncepcí gramatiky přirozeného jazyka proběhly právě na jeho domovské katedře, jejímž byl spoluzakladatelem i prvním vedoucím.

Přednášky byly rozděleny do tří tematických bloků a před jejich autory stál – jak přiléhavě konstatoval jeden z vystupujících hostů dr. Radek Čech – nelehký úkol: ve svém vystoupení se jejich autoři měli dotknout některého z témat, jimž se jubilant sám věnoval, současně k nim ale přistoupit problematicky až konfrontačně. Jednotlivým vystupujícím se tak podařilo to, oč pan profesor usiloval celou svou odbornou i pedagogickou praxí: lingvistický výzkum pojmout jako diskusi, klást podnětné otázky a ve společném dialogu na ně hledat a nacházet odpovědi.

Do prvního bloku byly zařazeny příspěvky prof. Jany Hoffmannové a Daniely Slančové. J. Hoffmannová navázala na oslavencovy starší práce věnované komice a humoru v uměleckých textech a v příspěvku nazvaném *Jiří Suchý dříve a dnes* srovnala kvalitu i interpretační náročnost výrazových prostředků, jež byly pro dosažení komického efektu užívány v tradičních pracích divadla Semafor, s těmi, jež autoři užívají v současnosti. D. Slančová zase v příspěvku *Procesuálně-komunikačný přístup ku skúmaniu osvojovania jazyka a hypotéza interakčného konceptu elementárnej vetnej struktury* ukázala, jakým způsobem může být metodologie výzkumu jazykového materiálu navržená autorským kolektivem vedeným právě prof. Kořenským v dnes již tradiční příručce *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu* využita při zkoumání vývoje jazykových kompetencí u malých dětí. Příspěvky druhého bloku byly věnovány aktuální situaci v oblasti gramatických popisů přirozených jazyků. Velmi živou diskusi vyvolalo vystoupení prof. Petra Karlíka *Čeština jako pro drop jazyk*, ve kterém jeho autor s využitím rozsáhlého dokladového materiálu poukazoval na možnost rozdělovat jazyky podle potřeby obsazování a realizace subjektových pozic a na místo češtiny v takto pojaté jazykové klasifikaci. Na jeden z přístupů k velmi široké a těžko uchopitelné problematice vidu, ukázal v příspěvku *Akomodace vidu (Vid – postřehy, poznámky, jinakosti)*

doc. Zdeněk Starý. V osobně laděném příspěvku *Procesuální rušení langue aneb Kdo za to může?* navázal dr. Radek Čech na dříve položenou oslavencovu otázku o oprávněnosti či legitimitě tradiční dichotomie langue – parole a o jejím možném nahrazení koncepcí modelů a jejich aktuálních realizací. Do třetího bloku pak organizátoři sympozia zařadili příspěvky žáků a jubilantových blízkých spolupracovníků z katedry obecné lingvistiky dr. Dana Faltýnka *Kořenského kolokace* a dr. Lukáše Zámečnicka *Dynamické systémy v díle Jana Kořenského*.

Nejenom poctivě připravená a recipientsky atraktivní vystoupení přednášejících, ale také četné diskusní příspěvky jsou dokladem toho, nakolik inspirativní a podnětná je práce prof. Jana Kořenského jak pro jeho nejbližší žáky a spolupracovníky, tak pro naši lingvistiku obecně.